

Uitvoeringsprogramma cultuur

Stand van zaken
Augustus 2018

Hoewel de waarde van cultuur zich niet eenvoudig laat vangen in woorden, gaat het in ieder geval over woorden als identiteit, expressie, beleving, amusement, bespiegeling, verwondering.

En... het bruist in Brabant! Er is veel dynamiek en cultuur speelt hierin een onmisbare rol. We hebben cultuur dan ook tot een van onze kerntaken benoemd. Via cultuur investeren wij in ons menselijk kapitaal, in de sociale veerkracht van onze samenleving en in nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant.

Met het *Uitvoeringsprogramma Cultuur* zoals vastgesteld in 2016 willen wij samen met een brede groep van stakeholders in Brabant, een robuust cultuursysteem realiseren met:

- Een brede basis, zodat cultuur dicht bij de Brabantse burger is en volop mogelijkheden biedt om kennis te maken met cultuur en zich te ontwikkelen;
- Verbindingen tussen cultuur en haar omgeving;
- Een toonaangevende top die zorgt dat Brabant op cultureel gebied aantrekkelijk en bruisend is, *the place to be* zegge.

Het Uitvoeringsprogramma dat moet leiden tot dat robuuste cultuursysteem is onverdeeld in drie programmalijnen:

1. Provinciale culturele infrastructuur
2. Beweging, experiment, verbinding
3. Kennis, dialoog en netwerken

Binnen deze programma's hebben we stevige ambities geformuleerd. Inmiddels zijn we twee jaar onderweg en kunnen we mooie tussenresultaten laten zien. In vogelvlucht presenteren wij u deze tussenresultaten. Daarbij kijken we telkens wat we hebben beloofd (de ambities) en wat we tot nu toe hebben gerealiseerd (de stand van zaken).

2	Voorwoord

programmaliijn 1

4 **Provinciale culturele infrastructuur**

5	Breedtecultuur
16	Professionele kunsten
19	Talentontwikkeling
20	Philharmonische muziekvoorzieningen
21	Uitvoeringsorganisaties

programmaliijn 2

22 **Beweging, experiment, verbinding**

23	Taalvaardigheid en 21 ^e eeuwse vaardigheden
25	Culturele etalageprojecten
27	Van Gogh Brabant
28	Impulsgelden
29	Brabant C

programmaliijn 3

30 **Kennis, dialoog en netwerken**

31	Kennisontwikkeling en -deling
33	Dialoog
34	Internationale netwerken

programmaliijn 1

PROVINCIALE CULTURELE INFRASTRUCTUUR

Via programmaliijn 1 draagt de provincie met o.a. cultuureducatie en bibliotheken bij aan een brede basis. En wij investeren in een krachtige culturele basisinfrastructuur in Brabant, zowel voor amateurkunst en professionele kunsten als voor talentontwikkeling.

BUITENSCHOOLSE CULTUUREDUCATIE

AMBITIE

De Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG) en de provincie ontwikkelen een gezamenlijke aanpak voor een toekomstbestendige buitenschoolse cultuureducatie.

Stand van Zaken

Commissie Paes bracht in 2015 de stand van zaken van de Brabantse buitenschoolse kunst- en cultuureducatie op lokaal niveau in kaart. De commissie adviseerde de provincie en de VBG samen te werken aan een gemeenschappelijk doel. De rol van provincie is daarbij agenderen, blijven monitoren en het mogelijk maken van experimenteren. In navolging van het advies zijn de hieronder genoemde 9 voorbeeldprojecten geselecteerd. Deze projecten worden gevolgd om te kunnen leren van de faal- en succesfactoren. De ervaringen worden vervolgens breed verspreid. Uitvoering hiervan is in handen van onze uitvoeringsorganisatie Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie).

1. CKB De Maagd – Bergen op Zoom

Goed functionerend klassiek kunstencentrum.

2. Art4U – Veldhoven, Bergeijk en Eersel

Mooie aansluiting tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten.

3. Phoenix Cultuur – Meijerijstad

Samenwerking tussen kunstencentrum en bedrijfsleven en proeftuin op het gebied van werkgeverschap in het onderzoek van het Overleg Arbeidsvoorwaarden Kunsteducatie (OAK).

4. RICK – Weert

Samenwerking tussen kunstencentrum en sociaal domein en tevens proeftuin op het gebied van werkgeverschap in het landelijk OAK-onderzoek.

5. Muzerij – Den Bosch

Toekomstige samenwerking tussen een kunstencentrum en de bibliotheek.

6. MDT-collectief – Hilvarenbeek

Een collectief in een kleine gemeente met een regierol.

7. Regionale muziekschool Den Bosch – Den Bosch

Ontluikende professionele ontwikkeling.

8. Brede Boxtelse scholen – Boxtel

Buitenschoolse cultuureducatie die via de school is georganiseerd.

9. Podium 10 – Bladel

Bewonersinitiatief dat zich bezighoudt met cultuureducatie in een kleinere landelijke gemeente.

Meer info

www.kunstbalie.nl/wat-we-doen/buitenschoolse-cultuureducatie-vooriedereen

BINNENSCHOOLSE CULTUUREDUCATIE

AMBITIE

Duurzame verankering van cultuureducatie binnen de school met aandacht voor o.a. het aantal deelnemende gemeenten en scholen aan Cultuureducatie met Kwaliteit.

Stand van Zaken

Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) is de landelijke regeling ter verbetering van cultuureducatie op scholen. We hebben het provinciaal beleid op dit gebied geïntensiveerd. In de periode 2013-2016 ondersteunden we scholen in 27 gemeenten. In 2017-2020 nemen inmiddels 320 scholen in 49 gemeenten deel aan het Brabantse CmK-programma De Cultuur Loper. Het wordt nu ook in Limburg, Zeeland en Noord- en Zuid-Holland opgepakt. De B5-gemeenten hebben hun eigen programma onder de naam Culturele Ladenkast. Tussen beide programma's vindt onderlinge afstemming plaats. In potentie zijn er nog 10 Brabantse gemeenten die kunnen deelnemen. Zij kiezen nu op dit terrein voor eigenstandig beleid.

Meer info

www.kunstbalie.nl/wat-we-doen/de-cultuur-loper

SAMENWERKING MET PABO'S

AMBITIE

Samenwerking met Pabo's verkennen.

Stand van Zaken

In 2017 is een samenwerking gestart in het traject ondernemend onderwijs. Derdejaars studenten van de Pabo Den Bosch hebben samengewerkt met verschillende organisaties, waaronder onze provinciale uitvoeringsorganisaties Cubiss, Erfgoed Brabant en Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie), om nieuwe concepten te ontwikkelen op het gebied van cultuur en onderwijs. In 2018 continueren we dit en start een talentontwikkelingstraject rondom cultuureducatie. Daarbij werken Fontys Kind & Educatie, Fontys Hogeschool voor de Kunsten, scholen en diverse provinciale uitvoeringsorganisaties samen.

Ook vanuit andere projecten is er samenwerking met de Pabo's. Bijvoorbeeld vanuit cultuureducatie (zie vorige hoofdstuk) wordt samengewerkt met de Pabo's.

Meer info

www.kunstbalie.nl/actueel/nieuwe-samenwerking-met-fontys-pabo-s-hertogenbosch-bij-ontwikkeling-van-innovatief

DOORLOPENDE LEERLIJNEN

AMBITIE

Doorlopende leerlijnen aanjagen en steviger inzetten op cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

Stand van Zaken

De Cultuur Loper, het programma dat in het kader van Cultuureducatie met kwaliteit al in het basisonderwijs wordt ingezet, wordt op 13 scholen in het voortgezet onderwijs opgepakt. Daarnaast zijn 521 VO-docenten actief in de online community *kunstvakdocenten.nl*. In november 2018 start een nieuw professionaliseringstraject voor cultuurcoördinatoren in het voortgezet onderwijs.

Meer info

www.kunstbalie.nl/kunsteducatie/voortgezet-onderwijs

VERZELFSTANDIGEN KUNSTSELECT

AMBITIE

Verzelfstandigen Kunstselect: partijen in het veld krijgen een actievere rol.

Stand van Zaken

KunstSelect is het aanbod professionele kunsten voor basisscholen. Het werd geselecteerd en bemiddeld door Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie). Deze provinciale rol van Kunstloc Brabant wordt afgebouwd. De verantwoordelijkheid voor aanbod en afname wordt bij de producerende instellingen en het onderwijs neergelegd. In dat kader een eerste nieuw initiatief ontstaan: het Brabant Menu, waarin vier Brabantse gezelschappen (Artemis, De Stilte, Schippers&VanGucht en philharmonie zuidnederland) samenwerken en voorstellingen aanbieden aan het onderwijs.

Meer info

www.kunstbalie.nl/wat-we-doen/kunstselect
www.brabantmenu.nl

INNOVATIE IN HET ONDERWIJSVELD

AMBITIE

Vernieuwende ideeën uit het onderwijsveld stimuleren, door ruimte voor educatie en ontwikkeling in het Impulsgeldenprogramma (zie p. 28).

Stand van Zaken

In 2017 en 2018 zijn meerdere vernieuwende projecten op het terrein van cultuureducatie gehonoreerd met een subsidie vanuit de impulsgeldenregeling:

- Theater Artemis
- Muziek uit de Toren
- Curtley's hiphop
- MU Artspace
- Cacaofabriek
- PLYGROUND.City
- Brabant Menu

Financiering

Financiering vanuit de impulsgelden.

Zie <https://bkkc2017.hezelbizz.nl/Publiek.aspx> en <https://bkkc2018.hezelbizz.nl/publiek.aspx> voor de toegekende bedragen per project.

Meer info

[www.kunstbalie.nl/
subsidieregelingen#impulsgelden](http://www.kunstbalie.nl/subsidieregelingen#impulsgelden)

JEUGDCULTUURFONDS

AMBITIE

Ondersteunen van het provinciale jeugdcultuurfonds om startbijdrage te leveren aan gemeenten om lokale jeugdcultuurfondsen op te richten.

Stand van Zaken

Via de jeugdcultuurfondsen stimuleert de provincie voor de periode 2016-2018 gemeenten om kinderen uit gezinnen met inkomens van maximaal 120% van het bijstandsniveau financieel te ondersteunen bij kunstbeoefening. De provincie co-financiert gemeenten die een lokaal jeugdcultuurfonds oprichtten. Via Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie) ontvangt de stichting Jeugdcultuurfonds Brabant praktische ondersteuning en coaching naar verdere verzelfstandiging.

In 2016 t/m 2018 zijn in Brabant 22 gemeentelijke jeugdcultuurfondsen opgericht en 946 kinderen uit de doelgroep bereikt. Evaluatie van het Jeugdcultuurfonds is eind 2018 voorzien.

Financiering

Voor de periode 2016-2019 is in totaal 300.000 euro beschikbaar: 225.000 euro aan matchingsgeld en 75.000 euro aan het bureau jeugdcultuurfonds).

Meer info

www.kunstbalie.nl/wat-we-doen/het-jeugdfonds-cultuur-brabant

BIBLIOTHEEKONDERSTEUNING

AMBITIE

Bibliotheekondersteuning voor een vitaal en relevant Brabants bibliotheeknetwerk via Cubiss Brabant.

Stand van Zaken

Bibliotheeken willen veranderen van klassieke boekenuitleen naar maatschappelijke bibliotheek. Daarmee sluiten ze aan bij de landelijke innovatie-agenda voor de bibliotheekvoorziening. Brabantse bibliotheken richten zich op innovatie van de educatieve functie en het versterken van het eigen innovatief vermogen. Daarom wordt gewerkt aan meer samenwerking met maatschappelijke, educatieve en culturele partners en het ondernemerschap van de bibliotheken. Uiteindelijk willen we dat ook terugzien in bijvoorbeeld de begrotingen: het zwaartepunt zal verschuiven van het uitleen van boeken naar andere zaken. Cubiss Brabant werkt in opdracht van de provincie aan deze transitie en informeert en inspireert de bibliotheken.

- Inmiddels hebben vrijwel alle 18 basisbibliotheeken in hun beleidsplannen opgenomen hoe ze de transitie vormgeven en wordt volop geëxperimenteerd en geleerd met nieuwe initiatieven en activiteiten onder andere rond educatie, sociaal domein en communities.
- Alle 18 bibliotheken participeren in de leesbevorderingsprogramma's 'Boekstart', 'Bibliotheek op School' of een andere structurele vorm van samenwerking tussen scholen en bibliotheken.

- 66% van de basisscholen doet mee aan 'Bibliotheek op school' of heeft een andere structurele samenwerkingsvorm met de bibliotheek.
- In het voortgezet onderwijs werken 13 van de 18 bibliotheken structureel samen met 27% van de scholen.
- In 2017 zijn 16 studenten gestart met de geaccrediteerde opleiding voor community librarian. Deze opleiding heeft inmiddels landelijke erkenning gekregen.
- Alle circa 170 bibliotheekvestigingen en -servicepunten binnen Brabant zijn op maat bediend met transport en logistiek van materialen.

Meer info

www.cubiss.nl/cubiss-brabant

© Marc Bolsius

SUBSIDIE AMATEURKUNST

AMBITIE

Meerjarig ondersteunen van provinciebrede amateurkunstgezelschappen

Organisatie	Bijdrage PNB	Meer informatie
Stichting Carte Blanche	€ 160.000	carteblanche.nu
Stichting Prinses Christina Concours	€ 160.000	christinaconcours.nl
Podium Bloos	€ 134.000	podiumbloos.nl
Stichting Bosse Nova Kunstbende	€ 160.000	www.bossenova.nl/
Stichting Industriestrand	€ 157.001	www.eeltweb.nl
Brabantse Bond van Muziekverenigingen	€ 125.000	www.brabantse-muziekbond.nl
Stichting Theaterwerkplaats Tiuri	€ 160.000	www.theatertiuri.nl
Stichting Dukebox	€ 149.530	www.dukebox.nl
Stichting Orventus	€ 42.471	orventus.nl
Stichting Pra	€ 160.000	pramuziektheater.nl
Stichting Brabant Koor	€ 160.000	www.brabantkoor.nl
Stichting HTLO	€ 140.000	www.verrassendeontmoetingen.nl
Stichting Danspunt Brabant	€ 112.660	dedanspunt.nl
Stichting Maestro	€ 95.985	www.stichtingmaestro.nl
Stichting Kabra Koepel amateurtheater	€ 130.000	www.stichtingkabra.nl
Stichting Factorium Podium-kunsten LINK	€ 155.000	www.factorium.nl
Stichting Orkest Zuid	€ 40.000	www.orkestzuid.nl
Stichting Euregio Jeugdorkest	€ 150.000	www.euregiojeugdorkest.com
Stichting Vocaal Talent NL	€ 43.354	www.nationalekoren.nl/vocaal-talent-nederland
TOTAAL	€ 2.435.001	vanuit de subsidiëring Heden-daagse cultuur Noord-Brabant §4

Stand van Zaken

Deze bestuursperiode ondersteunt de provincie voor het eerst organisaties voor provinciebrede amateurkunst meerjarig. Onze werkwijze voor de amateurkunsten is daarmee gelijk aan de werkwijze voor de professionele kunsten. Samen vormen zij de provinciale basisinfrastructuur.

Voor de periode 2017-2020 ondersteunt de provincie 19 amateurkunstgezelschappen. In totaal werden 45 aanvragen ingediend. De meeste instellingen zijn eerder ondersteund door de provincie. Zes partijen zijn nieuw. De tabel geeft een overzicht van de ondersteunde amateurkunstgezelschappen.

Meer info

www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/cultuur/kunst-en-cultuur/amateurkunst

ONDERSTEUNING AMATEURKUNST

AMBITIE

Ondersteuning van amateurkunstkoepels met kennis en kunde via Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie).

Stand van Zaken

Kunstloc Brabant is het loket waar Brabantse amateurkunstinstellingen informatie en ondersteuning kunnen krijgen ten behoeve van hun ontwikkeling. In 2017 heeft Kunstloc Brabant onder andere:

- 40 partijen geadviseerd over de subsidieregeling *Hedendaagse cultuur* en ondersteuning op maat geboden bij de realisatie van de plannen (o.a. kennis ingebracht en contacten tussen partijen gefaciliteerd).
- 200 adviezen gegeven aan ongeveer 150 amateurkunstpartijen. Deze adviezen gingen o.a. over financiering, organisatiekracht en communicatie.
- Ten behoeve van deskundigheidsbevordering zijn 15 bijeenkomsten georganiseerd op het gebied van o.a. financieringskansen, het opstellen van plannen en begrotingen, communicatie, ledenwerving en samenwerking. Daar waren 275 deelnemers van ongeveer 150 organisaties aanwezig.
- 16 partijen zijn ondersteund bij de samenwerking rond de keten instrumentale muziek (talentontwikkeling, muziekexamens).
- Aan 62 partijen is advies gegeven over Impulsgelden, met 13 partijen is het aanvraagtraject gelopen.

Meer info

www.kunstbalie.nl/actueel/resultaten-2017

BUURTCULTUURFONDS

AMBITIE

- *Ondersteuning van amateurkunst via het Buurtcultuurfonds Noord-Brabant.*
- *Versterken sociale cohesie en leefbaarheid via cultuurprojecten in samenwerking met Prins Bernhard Cultuurfonds.*

Stand van Zaken

Het Buurtcultuurfonds is een regeling voor buurtgerichte cultuurprojecten die de leefbaarheid in dorpen en wijken in Noord-Brabant versterken via cultuuruitingen en -initiatieven in Noord-Brabant. Provincie draagt in het fonds jaarlijks 300.000 euro bij. Culturele verenigingen, stichtingen en ZZP'ers kunnen subsidie aanvragen. In 2016 en 2017 zijn 55 projecten gefinancierd vanuit het Buurtcultuurfonds. In 2018 zijn tot nu toe 7 projecten gehonoreerd. Kunstloc Brabant (voorheen Kunstbalie) ondersteunt daarnaast community art projecten en zorgt voor kennisdeling en netwerkontwikkeling.

- Ter voorbereiding van de aanvragen en voor de monitoring zijn via Kunstloc Brabant 120 adviezen gegeven aan ongeveer 80 partijen in het kader van buurtcultuurinitiatieven. De adviezen gingen over het aanjagen en zichtbaar maken van initiatieven, methodiek, samenwerking en financiering.
- Ruim 250 deelnemers van 130 partijen zijn met elkaar verbonden in een netwerk.
- Daarnaast is deskundigheid bevorderd op het gebied van de impact van buurtcultuur, samenwerking, financiering en methodieken met aanpak.
- Voor 27 buurtcultuurinitiatieven is een projectscan uitgevoerd. De projectscan helpt projectplannen aan te scherpen, effecten en impact zichtbaar te maken, het project te evalueren en het project te verantwoorden aan de hand van een online vragenlijst.

- Via online en offline communicatie zijn partijen actief (door)verwezen naar buurtcultuurfondsen.
- Initiatiefnemers, opdrachtgevers en partners vinden elkaar op het online platform communityartbrabant.nl, waar ook kennis en ervaring wordt gedeeld.

Meer info

www.cultuurfonds.nl/provinciale-afdelingen/noord-brabant

www.cultuurfonds.nl/fonds/buurtcultuurfonds-provincie-noord-brabant

www.kunstbalie.nl/community-art

SUBSIDIE PROFESSIONELE KUNSTEN

AMBITIE

Voor een kwalitatief aansprekend cultureel aanbod en een sterke basisinfrastructuur financieel ondersteunen van ongeveer 40 Brabantse instellingen voor professionele kunsten.

Stand van Zaken

Via de subsidieregeling *Hedendaagse cultuur* ondersteunt de provincie drie soorten professionele instellingen: instellingen met landelijke zichtbaarheid die worden ondersteund door het Rijk/Rijksfondsen (paragraaf 1), instellingen met een sterke regionale betekenis (paragraaf 2) en nieuw talent (paragraaf 3). Instellingen met landelijke zichtbaarheid en met een sterke regionale betekenis ontvangen subsidie voor de periode 2017 – 2020. Door deze werkwijze zijn we er in geslaagd meer middelen vanuit het Rijk naar Brabant te laten komen ten opzichte van vorige periode. De regeling voor nieuw talent is uitgevoerd voor 2017 en 2018. In 2018 is deze regeling opnieuw opengesteld voor de jaren 2019 en 2020. Besluitvorming vindt najaar 2018 plaats.

De basisinfrastructuur bestaat nu uit zowel visuele kunsten als podiumkunsten. In totaal ondersteunt de provincie 37 professionele instellingen. Ten opzichte van de vorige kunstenplanperiode kregen 17 instellingen eerder ook provinciale ondersteuning. De andere organisaties zijn nieuw, wat heeft geleid tot nieuwe talenten en visuele kunsten die we met de regeling kunnen ondersteunen.

Financiering

Aan instellingen in paragraaf 1 van de subsidieregeling *Hedendaagse cultuur* is 15,7 miljoen euro toegekend, aan instellingen in paragraaf 2 is 4,6 miljoen euro toegekend en aan instellingen in paragraaf 3 is in 2017 en 2018 500.000 euro toegekend. Voor paragraaf 3 is voor 2019-2020 een vergelijkbaar bedrag beschikbaar.

Organisatie	Bijdrage PNB	Meer informatie
Paragraaf 1: instellingen met landelijke zichtbaarheid		
Theaterfestival Boulevard 's-Hertogenbosch	€ 1.000.000	www.festivalboulevard.nl
Stichting November Music	€ 1.000.000	novembermusic.net
Stichting de Stille	€ 1.400.000	www.stiltefestival.com
Stichting Theater Artemis	€ 1.400.000	artemis.nl
Ambiance Tracks	€ 220.000	www.strijbosvanrijswijk.com
Onomatopee	€ 320.000	www.onomatopee.net
Stichting Het Zuidelijk Toneel	€ 1.400.000	www.hzt.nl
Stichting Festival Cement	€ 600.000	www.festivalcement.nl
Stichting Briantelli	€ 500.000	festivalcircolo.nl
Playgrounds Digital Arts Festival	€ 454.601	weareplaygrounds.nl
s-Hertogenbosch muziekstad; IVC	€ 300.000	www.ivc.nu
MU	€ 640.000	www.mu.nl
Panama Pictures	€ 560.000	panamapictures.nl
Club Solo	€ 120.000	clubsolo.nl
Schippers & Van Gucht	€ 560.000	www.schippersenvangucht.com
Tromp Percussion Eindhoven	€ 220.000	www.tromppercussion.nl
Cross-Linx	€ 100.000	www.cross-linx.nl
Stichting Opera Zuid	€ 1.400.000	operazuid.nl
Fundament	€ 420.000	www.fundamentfoundation.nl

Organisatie	Bijdrage PNB	Meer informatie
Bio Arts Lab	€ 257.000	bioartlab.com
Paul van Kemenade Quintet	€ 396.000	www.paulvankemenade.com
Stichting Matzer Theaterproducties	€ 730.000	www.matzer.org
Afslag Eindhoven	€ 75.000	www.afslageindhoven.nl
Stichting Europees Keramisch Werkcentrum	€ 650.000	www.ekwc.nl
Paragraaf 2:		
Stg. Dutch Design Foundation / Design Works	€ 1.000.000	www.dutchdesignfoundation.com
Stg. STRP	€ 600.000	strp.nl
Stg. BookAwake / Tilt	€ 320.000	www.tiltfestival.nu
Stg. Bredaphoto	€ 600.000	www.bredaphoto.nl
Textielmuseum Tilburg	€ 600.000	www.textielmuseum.nl
Stg. DansBrabant	€ 1.400.000	dansbrabant.nl
Podium Bloos	€ 520.000	podiumbloos.nl
Paragraaf 3:		
Kostic	€ 57.167	www.jelenakostic.com
Baltan Laboratories	€ 100.000	baltanlaboratories.org
Van Gogh Huis	€ 80.000	www.vangoghuis.com
BROET	€ 70.000	www.broet.nl
PARK	€ 89.620	park013.nl
Docfeed	€ 47.250	docfeed.nl
Watershed	€ 55.963	stichtingwatershed.nl
Overige subsidies		
Philharmonie Zuid-Nederland	€ 5.000.000	www.philharmoniezuidnederland.nl

Meer info

www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/cultuur/kunst-en-cultuur/professionele-kunst

ONDERSTEUNING PROFESSIELE KUNSTEN

© Marc Bolsius

AMBITIE

Ondersteunen van professionele kunstensector via onze uitvoeringsorganisaties met kennis en advies.

Stand van Zaken

Kunstloc Brabant (voorheen bkbc) is het loket waarbij professionele kunstinstellingen en kunstenaars informatie en ondersteuning kunnen krijgen ten behoeve van hun ontwikkeling. Kunstloc Brabant biedt inspiratie(bijeenkomsten), loopbaanadvies en advies op maat over artistieke ontwikkeling, bedrijfsvoering, marketing, communicatie en cultuurbeleid. Vier doelstellingen staan daarbij centraal:

- **Talentontwikkeling**
Kunstloc Brabant helpt makers om het beste uit zichzelf te halen. Dat begint al bij het ontdekken van talent. En dat gaat door, een heel creatief leven lang.
- **Cultureel ondernemerschap**
Kunstloc Brabant stimuleert makers om een sterke positie te veroveren als creatief ondernemer. Daarvoor bieden zij loopbaanbegeleiding en een breed scala aan cursussen, trainingen, workshops en lezingen.
- **Omgevingskwaliteit**
Kunst en cultuur kan de kwaliteit van de openbare ruimte verhogen, in ruimtelijk en sociaal opzicht. Daarom brengt Kunstloc regionale en lokale overheden in contact met makers die daaraan kunnen bijdragen.
- **Culturele markt**
Kunstloc Brabant brengt aanbieders en afnemers van cultuur bij elkaar, door het tot stand komen van concrete opdrachten te stimuleren en makers te helpen om vraaggericht te werken.

Daarvoor zijn in 2017 onder andere onderstaande activiteiten uitgevoerd:

- Op het gebied van kennisdeling heeft Kunstloc Brabant 27 activiteiten uitgevoerd, met ruim 2500 deelnemers. Er zijn in 2017 door Kunstloc Brabant meer dan 1000 adviesgesprekken gevoerd.
- Kunstloc Brabant heeft 6 exposities georganiseerd waar 82 kunstenaars bij waren betrokken
- Kunstloc Brabant ondersteunt diverse meerjarige projecten waar kunst en cultuur worden verbonden met maatschappelijke opgaven en aandacht is voor goed opdrachtgeverschap ten behoeve van kunstenaars. Thema's waaraan gewerkt wordt zijn landschap en natuur, zorg en gezondheid en voedsel en landbouw.
- Uitvoering van het Impulsgeldenprogramma (zie p. 28)

Meer info
www.bkbc.nl

ONDERSTEUNING TALENTONTWIKKELING

© Marc Bolsius

AMBITIE

Via TalentHub Brabant ondersteuning bieden aan de culturele sector zodat talenten na de kunstvakopleiding een positie verwerven in het Brabantse professionele veld.

Stand van Zaken

Om talenten verder te ontwikkelen en te helpen om van hun opleiding hun beroep te maken, is Talenthub Brabant van start gegaan. De werkwijze is de afgelopen jaren ontwikkeld door de Brabantse professionele kunst- en cultuursector, Kunstloc Brabant (voorheen bkkc) en de provincie. Succesvolle voorbeelden zijn Proud of the South (voor talenten in de popmuziek) en PLAN (voor talenten in de podiumkunsten). In Talenthubs krijgen talenten die door de sector worden geselecteerd, ondersteuning op maat via een netwerk van festivals, podia, presentatie-instellingen en andere (culturele) organisaties. De ervaring van de afgelopen jaren en de landelijke aandacht voor deze unieke werkwijze, heeft de provincie doen besluiten sterk in te zetten op talentontwikkeling volgens deze methode. Een regeling daartoe is in 2018 opengesteld.

Organisaties die een talent willen ondersteunen volgens de TalentHub-werkwijze kunnen subsidie aanvragen bij de provincie. Inmiddels is één TalentHub gehonoreerd (*PLAN*) en zijn drie aanvragen in behandeling.

Meer info

www.bkkc.nl/talenthub-brabant

PHILHARMONISCHE MUZIEKVOORZIENING

AMBITIE

Bijdragen aan de symfonische muziekvoorziening in Brabant.

Stand van Zaken

De provincie investeert in een brede symfonische muziekvoorziening in Brabant. Daarin is de philharmonie zuidnederland een belangrijke partner. De philharmonie zuidnederland verzorgt jaarlijks ruim 50 concerten en andere activiteiten in Brabant en ruim 20 keer de begeleiding van Opera Zuid. Daarnaast speelt de philharmonie zuidnederland een belangrijke rol op gebied van cultuureducatie, waarmee jaarlijks ongeveer 10.000 leerlingen worden bereikt.

In maart 2018 is Geert van Boxtel aangesteld als arrangeur voor symfonische muziekvoorziening in Brabant. De arrangeur gaat met makers, componisten, musici, gezelschappen en podia in Brabant experimenteren met het verbinden van een breed publiek aan klassieke en hedendaagse gecomponeerde muziek.

Financiering

In totaal is 8 miljoen euro beschikbaar in de periode 2016-2019. Daarvan is 6 miljoen euro toebedeeld: 5 miljoen euro aan de philharmonie zuidnederland en 1 miljoen euro voor het werk van de arrangeur. Een besluit over de resterende 2 miljoen euro volgt in 2019.

Meer info

www.philharmoniezuidnederland.nl
www.bkkc.nl/projecten/versterken/arrangeur-klassieke-en-hedendaagse-symfonische-muz

UITVOERINGSORGANISATIES

AMBITIE

- *Opgavegestuurde inzet van bkkc met taken ten aanzien van het professionele kunstenveld, Kunstbalie ten aanzien van kunsteducatie en amateurkunst en Cubiss ten aanzien van bibliotheekwerk, taalvaardigheid en mediawijsheid.*
- *Conform bestuursakkoord bezien hoe de provinciale uitvoeringsorganisaties in de toekomst vorm moeten krijgen met maximale toegevoegde waarde en efficiency voor het culturele netwerk van Brabant.*

Stand van Zaken

KunstBalie en bkkc zijn medio 2018 gefuseerd tot de nieuwe organisatie Kunstloc Brabant. Met deze organisaties en Cubiss zijn wij continu in gesprek over hun inzet en activiteiten. Ieder jaar leveren deze organisaties hiervoor een werkplan in bij de provincie. De activiteiten en werkzaamheden van de drie uitvoeringsorganisaties komen voort uit het Uitvoeringsprogramma Cultuur. In deze rapportage zijn de activiteiten van bkkc te vinden onder de kopjes 'Professionele kunsten', van Kunstbalie onder de kopjes 'Cultuureducatie', 'Amateurkunst' en 'Cultuur en sociale veerkracht' en van Cubiss onder 'Bibliotheken' en 'Taal en Media'.

Financiering

De (afgeronde) begrotingssubsidies bedragen voor bkkc 2,4 miljoen euro per jaar, voor Kunstbalie 3,4 miljoen euro per jaar en voor Cubiss 4,4 miljoen euro (2,5 miljoen euro voor haar wettelijke taak en 1,8 miljoen euro voor het programma *Taal en Media*).

Meer info

www.bkkc.nl
www.kunstbalie.nl
www.cubiss.nl
www.bkkc.nl/nieuws/2018-april/kunstbalie-en-bkkc-gaan-per-1-juni-samen-verder-al
www.kunstbalie.nl/actueel/aangenaam-wij-zijn-kunstloc-brabant

programmaliijn 2

BEWEGING, EXPERIMENT, VERBINDING

Programmaliijn 2 biedt ruimte om in te spelen op de actualiteit door met incidentele impulsen bij te dragen aan een duurzaam betere uitgangspositie voor de toekomst. Ruimte om kansen benutten. Op die manier stimuleren we dat doorbraken worden gerealiseerd en kunnen we optimaal meebewegen met initiatieven van derden. We nodigen partijen uit te kijken hoe ook zij hun bijdrage aan het Brabantse cultuursysteem kunnen vergroten. Daar waar die kansen liggen en aantoonbaar sprake is van behoefte, draagvlak en partners willen wij meehelpen om vernieuwing mogelijk maken. Wij ondersteunen o.a. taalvaardigheid en daarnaast bijvoorbeeld ook Van Gogh Brabant en versterking van design in Brabant.

TAAL EN MEDIA

AMBITIE

Programma Taal en Media uitvoeren zodat in 2020 laaggeletterdheid in Brabant is teruggedrongen en aandacht voor mediawijsheid in het Brabantse onderwijs is vergroot.

Stand van Zaken

Laaggeletterde Brabanders ondervinden meer moeite om te participeren in de economie en de maatschappij. De focus van het programma Taal en Media ligt op het vinden en helpen van laaggeletterden onder werkende Brabanders, nieuwe Brabanders en taalzwakke jongeren en het aanleggen van een duurzame infrastructuur om taalvaardigheid te versterken. In Brabant zijn inmiddels vijftig Taalhuizen opgericht: herkenbare, fysieke plekken waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Dit najaar worden de resultaten verwacht van onderzoek naar het bereik en effect van de taalhuizen. Tientallen bedrijven zijn bereikt om het belang van taalvaardigheid op de werkvloer onder de aandacht te brengen.

Het percentage laaggeletterden in Brabant zoals genoemd in het meerjarenprogramma Taal en Media is afgeleid uit een onderzoek van het PIAAC. Het PIAAC heeft onlangs laten weten pas in 2023 opnieuw een meting te doen, en niet zoals eerder verwacht in 2018/2019. Momenteel wordt gekeken hoe het percentage laaggeletterden in 2019 in kaart kan worden gebracht.

Om de mediawijsheid onder leerlingen toe te laten nemen, richt Cubiss zich op de borging van mediawijsheid in het onderwijs. Eind 2016 had nog niet de helft van de Brabantse onderwijsinstellingen een actief beleid op het gebied van

mediawijsheid. In 2020 moet dat percentage zijn gestegen naar 80%. Bewustwording creëren en het werken aan een infrastructuur voor mediawijsheid in het onderwijs zijn de sleutels. Bijvoorbeeld via MediaPakt Brabant, een lerend netwerk van elf onderwijsinstellingen, acht bibliotheken en twee overige kennispartners dat de aandacht voor mediawijsheid vanuit het onderwijs zelf bevordert. Zo'n 30 scholen zijn begeleid om mediawijsheid onderdeel van hun beleid te maken.

Meer info

www.cubiss.nl/volwasseneneducatie
www.cubiss.nl/digitale-geletterdheid

21^E EEUWSE VAARDIGHEDEN

AMBITIE

*Stimuleren van vernieuwing en samenwerking in en met het onderwijs rondom
erankering van en aandacht voor vaardigheden van de 21^e eeuw.*

Stand van Zaken

Dat Brabanders zich creatief (blijven) ontwikkelen is van groot belang voor de toekomst van Brabant. Voor het individu, voor de samenleving en voor onze economie. Door zijn creatief vermogen kan de mens zich beter staande houden in onze complexe samenleving en vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn op de arbeidsmarkt van de toekomst. Momenteel wordt een verkenning uitgevoerd om samen met belanghebbenden, van onderwijs tot bedrijfsleven en zorg, te bouwen aan een breed gedragen manifest - de 'Wet op behoud van creativiteit' - waarin ondertekenaars samen afspreken waarom, hoe en met welke maatregelen zij het klimaat voor creatieve groei in Brabant de komende jaren willen verbeteren. De eerste resultaten van de verkenning worden tijdens de Dutch Design Week 2018 gepresenteerd.

Meer info

[Linkedin-groep 'Wet op behoud van creativiteit'](#)

CULTURELE ETALAGEPROJECTEN

AMBITIE

Planontwikkeling faciliteren voor de ontwikkeling van Brabantse culturele etalageprojecten die bijdragen aan de versterking van onze culturele infrastructuur.

Stand van Zaken

Jeroen Bosch & Dutch Design

De provincie heeft VisitBrabant de opdracht gegeven om Brabantse iconen internationaal op de kaart te zetten. Het succes van Van Gogh (2015) en Jeroen Bosch (2016) laat zien dat deze strategie rendeert. Tussen 2015 en 2016 steeg het aantal vakanties in Brabant met 15% (versus 4,8% landelijk). Dit is mede te danken aan de campagnes. Een aantal resultaten op een rij (bron: bosch500.nl):

- In 2016 bezochten 422.000 mensen de tentoonstelling over Jeroen Bosch in Het Noordbrabants Museum.
- In het kader van de *Bosch Grand Tour* vonden tentoonstellingen plaats in musea in o.a. Eindhoven, Tilburg, Breda, Helmond en Uden. Deze trokken zo'n 400.000 bezoekers.
- Den Bosch ontving in 2016 1,3 miljoen extra bezoekers.
- De mediawaarde van nationale en internationale verslaggeving bedroeg 20 miljoen euro, het hoogste bedrag voor een cultureel project op Nederlandse bodem ooit.

Om de resultaten duurzaam te verankeren, gaan de Brabantse partijen er mee door. Samen met het Nationaal Bureau Toerisme en Congressen en andere (inter)nationale partners ontwikkelen zij aantrekkelijk aanbod rondom de betreffende onderwerpen.

In 2017 was de landelijke marketing gericht op *Van Mondriaan tot Dutch Design*. De provincie heeft samen met VisitBrabant, Brabant

C, Kunstloc Brabant (voorheen bkbc) en de Dutch Design Foundation (DDF) het initiatief genomen om nu al te onderzoeken hoe de Brabantse onderdelen hiervan duurzaam kunnen worden versterkt. Het plan is om design, dat een icoon is van Brabant, samen met alle stakeholders permanent zichtbaar en bezoekbaar maken. Met als doel om Brabant als designregio te profileren, dat (inter)nationale bezoekers naar Brabant kan trekken. Verder:

- Ontwikkelt De Kazerne in Eindhoven zich met behulp van Brabant C tot een permanente bezoeksplek voor Design in Brabant;
- Vervlecht Brabant DC het thema design in haar reguliere netwerkbijeenkomsten en zet daarmee in op versterking van de design community;
- Werkt de Dutch Design Foundation uit Eindhoven aan versterking van het thema design door o.a. betere samenwerking tussen opdrachtgevers en de creatieve sector.

Brabantse festivals

Festivals zijn belangrijke pijlers in het Brabantse cultuursysteem. De festivals *Cross-Linx*, *Breda Photo*, *Festival Circolo*, *November Music* en *Theaterfestival Boulevard* werken samen met Kunstloc Brabant (voorheen bkbc) aan het versterken van hun

zichtbaarheid en imago via een gezamenlijk project dat is gericht op (publieks)onderzoek en beter inzicht in de bezoekers. Daarnaast verkennen ze samen met het Jheronimus Academy of Data Science (JADS) op welke manier big data kan bijdragen aan een hogere kaartverkoop. Met de resultaten kunnen de festivals hun merk beter profileren en meer en nieuw publiek trekken. Doordat de betrokken festivals gezamenlijk optrekken kunnen ze stappen zetten die zij individueel niet kunnen maken.

Zuidlijn

De BrabantStad-samenwerking met Zuidlijn is in 2018 verlengd. Zuidlijn is een project voor de ontwikkeling van de spoorzones in de B5 via culturele, creatieve en urban activiteiten

Meer info

www.zuidlijn.nl

www.visitbrabant.com/nl/wat-te-doen

www.vangoghbrabant.com/nl

www.bkkc.nl/projecten/kennis-dialoog/samenwerking-brabantse-festivals

VAN GOGH BRABANT

AMBITIE

Ontwikkelen van drie scenario's voor duurzame verankering van Van Gogh Brabant

Stand van Zaken

Het themajaar rond Van Gogh in 2015 toonde aan dat er enorme potentie schuilt in het erfgoed van Van Gogh in Brabant mits er duurzaam en collectief wordt geïnvesteerd in de betekenis van Van Gogh voor de regio. Daarom hebben de Brabantse locaties waar Van Gogh heeft gewoond en gewerkt hun krachten gebundeld onder de naam Van Gogh Brabant. Met tentoonstellingen, educatieve programma's en talentontwikkeling zetten zij zich in om de culturele erfenis van Van Gogh te behouden en ontwikkelen voor huidige en toekomstige generaties.

Van Gogh Brabant werkt samen met de provincie en VisitBrabant om Van Gogh te positioneren als Brabander en het Brabantse Van Gogh-erfgoed voor de hele wereld te ontsluiten. In 2017 heeft *Van Gogh Brabant* gewerkt aan de volgende zaken:

- In oktober 2017 is een convenant ondertekend met de Stichting Van Gogh Brabant door de provincie, negen gemeenten en drie Brabantse erfgoedinstellingen over de bescherming van het Van Gogh Erfgoed.
- Er heeft een inventarisatie van Van Gogh erfgoed in Brabant plaatsgevonden. De gemeenten waarin die objecten liggen, hebben zich middels het gesloten convenant verplicht om deze monumenten te beschermen.
- De governance van Stichting Van Gogh Brabant is gewijzigd waardoor de lokale stichtingen onderdeel uitmaken van Van Gogh Brabant
- Door de actiepunten 1 t/m 3 te realiseren is in principe een basis gelegd om het bedrijfsleven te interesseren voor financiële ondersteuning (de zogenaamde 3e geldstroom).

- De Van Gogh Heritage Foundation heeft de Van Gogh Vastgoed NV opgericht waarmee Van Gogh Monumenten kunnen worden verworven. Doel van de Vastgoed NV is om Van Gogh Monumenten duurzaam te exploiteren en een breed financieel draagvlak te verwerven voor het verkrijgen en behouden van de monumenten.
- Bij de komende begrotingsbehandeling leggen GS twee claims voor aan PS: één voor vastgoed Van Gogh (leningen van maximaal ruim 7 miljoen euro van het Ontwikkelbedrijf, een subsidie van 2,5 miljoen euro voor de aanschaf van certificaten en een risicodekking van 1,5 miljoen euro voor de leningen) en een voor het iconenbeleid van 2 miljoen euro voor de jaren 2020-2023.
- In het verlengde van dit GS-besluit is gestart met de verkoop van certificaten (aandelen voor particulieren en bedrijven) om het vastgoed te helpen financieren.

Meer info

www.vangoghbrabant.com

www.visitbrabant.com/nl/wat-te-doen/van-gogh-brabant

TG Nomen: "De Stormkamer" © Kunstloc Brabant

IMPULSGELDEN

AMBITIE

Ondersteunen van projecten waarin kunst en cultuur worden ingezet zodat het culturele systeem zich doorontwikkelt en/of wordt verbonden met andere sectoren.

Stand van Zaken

Makers, culturele instellingen, overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven die een bijdrage willen leveren aan versterking van de culturele sector, kunnen een beroep doen op de impuls gelden. In 2017 is de impuls geldenregeling aangepast, waardoor het gemakkelijker is geworden voor initiatiefnemers om subsidie aan te vragen. Ook zijn de mogelijkheden verbreed, zodat ook amateurkunst- en cultuuredactieve initiatieven waarin erfgoed en hedendaagse kunst en cultuur samengaan, kunnen worden gehonoreerd.

Er wordt een groot beroep gedaan op de impuls gelden. In 2018 zijn vier momenten waarop aanvragen digitaal kunnen worden aangemeld (tenzij het subsidieplafond onverhoopt eerder wordt bereikt). In de eerste twee aanvraagrondes zijn 76 aanvragen ingediend waarvan er 20 zijn gehonoreerd. In 2017 werden in totaal 26 projecten gehonoreerd.

Ook voor de regeling voor crowdfunding, kennisvouchers en de Brabantse cultuurlening is belangstelling. Voor crowd funding is in 2017 € 71.000 beschikbaar gesteld voor 26 projecten. 23 daarvan zijn succesvol geweest. Zij haalden € 237.300 op. In 2018 hebben tot nu toe 9 aanvragers met succes gecrowdfund. In 2017 zijn 17 kennisvouchers verstrekt. In 2018 zijn tot nu toe 9 kennisvouchers ter beschikking gesteld. In 2017 zijn 2 leningen verstrekt.

Daarnaast stimuleert de provincie gemeenten om individuele kunstenaars te ondersteunen. Als gemeenten daartoe een regeling

vaststellen, legt de provincie maximaal 50% van het bedrag dat een gemeente beschikbaar stelt bij, tot een maximum van 50.000 euro. Eindhoven, Tilburg, Den Bosch, Helmond en Roosendaal hebben inmiddels zo'n regeling. Gemeenten die ook een makersregeling willen, krijgen ondersteuning van Kunstloc Brabant (voorheen bkcc) met een modelregeling en aanvullende informatie.

Voor Impuls gelden is 2,4 miljoen euro per jaar beschikbaar. Van dat bedrag is voor 2018 en 2019 ieder jaar 336.000 euro beschikbaar voor de makersregeling.

Meer info

www.bkcc.nl/financiering/subsidie-impuls gelden
<https://bkcc2017.hezelbizz.nl/Publiek.aspx>
<https://bkcc2018.hezelbizz.nl/publiek.aspx>

BRABANT C

AMBITIE

Brabant C heeft tot doel het kunst- en cultuuraanbod van Brabant te versterken en vergroten, om daarmee de nationale en internationale aantrekkingskracht van Brabant te vergroten en tevens het cultuursysteem te versterken en bij te dragen aan vernieuwing van financiering van cultuur.

Stand van Zaken

- Per 2018 is een nieuwe werkwijze geïntroduceerd die ertoe moet leiden dat het aandeel leningen van het totaal van de jaarlijks uitgezette middelen stijgt naar 32% in 2022
- In 2018 zijn in het eerste half jaar 11 nieuwe aanvragen ingediend: 7 ontwikkelprojecten en 4 (inter)nationale projecten (momenteel nog in fase van aanvraag en besluitvorming)
- Uit voorgaande jaren lopen momenteel 29 projecten.
- 5 projecten zijn in de eerste helft van 2018 afgerond en vastgesteld.

Financiering

Bij de Perspectiefnota 2018 is besloten tot een extra storting van 9 miljoen euro voor Brabant C. Daarvan is 3 miljoen euro bestemd voor organisatie en uitvoering, waardoor Brabant C perspectief heeft tot en met 2022. Het fondsbudget is aangevuld met 6 miljoen euro, waarmee het fonds naar verwachting tot medio/eind 2021 projecten kan ondersteunen. Provinciale Staten zullen zich in de nieuwe bestuursperiode moeten uitspreken over aanvulling van het fondsbudget.

Meer info

www.brabantc.nl

programmaliijn 3

KENNIS, DIALOOG EN NETWERKEN

In de derde programmaliijn staan kennis, dialoog en netwerken centraal. In de Cultuuragenda van Brabant hebben wij geconstateerd dat de provincie als partner in een groter geheel opereert en dat afstemming en samenwerking noodzakelijk zijn. Met de juiste kennis, goede relaties en goede communicatie kunnen we eraan bijdragen dat onze doelen worden gerealiseerd. Met het uitvoeringsprogramma hebben we het belang van deze instrumenten willen we juist op deze terreinen nog meer resultaten boeken.

WAARDE VAN CULTUUR

© Marc Bolsius

AMBITIE

Samen met het veld en bestuurlijke partners een onderzoeksagenda opstellen.

Stand van Zaken

Het PON, Kunstloc Brabant, Telos, de Boekmanstichting en Pyrrhula Research Consultants hebben in opdracht van BrabantStad (de provincie Noord-Brabant en Tilburg, Eindhoven, 's Hertogenbosch, Breda en Helmond) bestaande en nieuwe onderzoeken op het gebied van cultuur in Brabant samengebracht in de publicatie *Waarde van Cultuur*. Het onderzoek en het rapport vormen samen een kennisproeftuin: niet eerder stonden zoveel gegevens over de culturele sector in Brabant bij elkaar. De publicatie bevat feiten en cijfers die vergelijkingen maken in de tijd, in locatie of die een startpunt bieden voor toekomstige reeksen. Het is de bedoeling dat dit onderzoek iedere twee jaar wordt herhaald. Het onderzoek is mede de basis voor het regioprofiel van BrabantStad ten behoeve van de nieuwe kunstenplanperiode 2021-2024. Het regioprofiel verschijnt in het najaar van 2018.

Meer info

www.waardevancultuur.nl

© Marc Bolsius

ONDERNEMERSCHAP VERSTERKEN

AMBITIE

Inzetten op een programma ondernemerschap met spelers uit het veld, te beginnen met een analyse/verkenning.

Stand van Zaken

Voor de culturele instellingen die in aanmerking willen komen voor een provinciale subsidie is ondernemerschap één van de criteria waaraan wordt getoetst in de subsidieregeling Hedendaagse Cultuur. Dat geldt ook voor Brabant C: projecten die in aanmerking willen komen voor ondersteuning door Brabant C worden getoetst op ondernemerschap.

Om ondernemerschap in de culturele sector te vergroten vinden wij het belangrijk dat initiatiefnemers worden ondersteund bij het maken van goede businessplannen. Kunstloc Brabant (voorheen bkbc) zet zich in voor ondersteuning van de culturele instellingen op dit onderwerp via hun programma 'versterken'. Kunstloc Brabant organiseert hier jaarlijks meerdere bijeenkomsten over voor het culturele veld, biedt culturele instellingen een bedrijfsscan aan en ondersteunt partijen onder andere bij crowdfunding.

Het Brabantse culturele en maatschappelijke werkveld wordt uitgedaagd in het ontwikkelen van ondernemerschap via het programma DURF! van Cubiss Brabant. Via digitale magazines worden activiteiten en voorbeelden gebundeld en verspreid, om zo richting te geven aan de zoektocht naar innovatie en ondernemerschap. Inmiddels zijn er 1.400 abonnees vanuit de bibliotheekbranche en het culturele en maatschappelijke veld. Daarnaast organiseert Cubiss DURF-bijeenkomsten over deze onderwerpen. DURF! komt voort uit een innovatieproject voor Brabantse bibliotheken.

Meer info

www.wijzijndurf.nl
www.brabantc.nl
www.bkbc.nl/bkbc

OVERLEG MET PARTNERS INTENSIVEREN

© Marc Bolsius

AMBITIE

Het overleg met partners intensiveren met de ambitie dat de vele losse inspanningen worden gericht tot een gemeenschappelijke inzet op basis van gezamenlijke afspraken.

Stand van Zaken

Provincie en steden werken al 15 jaar lang samen in BrabantStad-verband. In juni 2016 overhandigden de partners het Bidbook Nationale Culturele Proeftuin BrabantStad aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In het bidbook zetten de gemeentes Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg en de provincie op een rij wat er in Brabant allemaal gebeurt op cultureel gebied. Doel is gezamenlijk te verkennen hoe beleid vanaf 2021 op elkaar kan worden afgestemd waardoor de landelijke basisinfrastructuur, fondsen en regionale behoeften beter op elkaar aansluiten.

Op dit moment werken we in de taskforce *stedelijke regio BrabantStad* aan het opstellen van een gezamenlijk regioprofiel dat in het najaar van 2018 wordt aangeboden aan de minister van OCW. Dit regioprofiel vormt de onderlegger voor de kunstenplanperiode 2021-2024. Onderdeel is tevens te komen tot goede afstemming van de diverse subsidieregelingen en adviestrajecten zoals die op dit moment bestaan bij de verschillende BrabantStad-partners.

De ontwikkeling van ons *regioprofiel cultuur* sluit aan op de Stedelijke Agenda BrabantStad 2018-2022 die in februari 2018 door gemeenteraden en Provinciale Staten is vastgesteld. Daarin is cultuur een van de centrale onderwerpen voor het gezamenlijke beleid in de komende jaren.

Meer info

[Stedelijke agenda BrabantStad \(PDF\)](#)
www.brabantstad.nl

BRABANTDC

AMBITIE

Participatie in DC Network om internationale verbindingen te leggen tussen cultuur en economie.

Stand van Zaken

Sinds 2014 is Noord-Brabant aangesloten bij het internationale DC Network. *Brabant District of Creativity* (BrabantDC) verbindt creatief en innovatief Brabant aan elkaar en aan de wereld. Sinds de zomer van 2017 zit de provincie nadrukkelijker aan het stuur van BrabantDC en is met verschillende online en offline acties en evenementen ingezet op het vergroten en versterken van het netwerk. Afgelopen jaar werden acht digitale nieuwsbrieven aan meer dan 4.000 geïnteresseerden gestuurd en een flink aantal uitnodigingen voor specifieke evenementen. De online community brabantdc.nl, 'platform voor changewanters en changemakers uit Brabant en daarbuiten', werd gelanceerd. Op de website staan maatschappelijke vraagstukken die in Brabant spelen centraal, waarvoor een oproep wordt gedaan tot samenwerking met creatieven en andere sectoren. Ook worden online mooie voorbeelden en creatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken worden gepresenteerd.

BrabantDC organiseerde afgelopen maanden verschillende evenementen om het netwerk te verbreden en te versterken. Voor deze evenementen zoeken we steeds de samenwerking met andere partijen en maken we crossovers tussen domeinen, maar altijd met een centrale rol voor ontwerpers, kunstenaars en creatieven.

BrabantDC is er in geslaagd het *Creativity World Forum* in 2019 naar Brabant te halen. Het CWF is een meerdaags internationaal evenement over creativiteit en innovatie waar 2.000 professionals van over de hele wereld en uit tal van disciplines samenkomen.

Meer info

www.brabantdc.nl
districtsofcreativity.org

GRENSVERLEGGERS

AMBITIE

Samen met Limburg en Zeeland zullen wij de internationale samenwerking met onze zuiderburen met wie we taal en cultuur delen, ook de komende jaren stimuleren.

Stand van Zaken

Via het driejarig project *Grensverleggers* wordt culturele samenwerking tussen Vlaanderen en de drie grensprovincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeland gestimuleerd. De Vlaams-Nederlandse organisatie deBuren en de drie provincies bundelen hun krachten in een gezamenlijk fonds dat culturele/artistieke samenwerkingsinitiatieven ondersteunt. Hierdoor wordt het publieksbereik vergroot en kennisuitwisseling gestimuleerd. Het geeft makers de kans om hun ideeën in samenwerking met organisaties over de grens op een hoger plan te tillen. In oktober 2017 kreeg het project *Grensverleggers* provinciale subsidie, omdat dit project concrete invulling geeft aan de provinciale doelstelling om samenwerking met Vlaanderen op gebied van cultuur te stimuleren.

Inmiddels zijn diverse projecten gerealiseerd. Voorbeelden daarvan zijn het project *De Grens van Opera Zuid*, een kameropera over historische gebeurtenissen die reflecteert op thema's uit De Grote Oorlog die ook nu nog spelen. Een tragikomedie met Duitse en nederlandsestalige zang en Het project *De Dodendraad Leeft*, een project rondom de elektrische grensversperring die de Duitsers in de Eerste Wereldoorlog aanlegden langs de Nederlands-Belgische grens. Organisaties aan beide kanten van de grens leggen een landkunstwerk aan in de vorm van een wit krokuslint op het traject waar de Dodendraad liep. Daarnaast creëren ze een fietsroute langs de hele grens, die reconstructies van de Dodendraad en andere monumenten van WOI aaneenrijgt.

Meer info

www.deburen.eu/project/17/grensverleggers

